

Helen Thomas

Այս օրը հուլիսի 20-ին Վաշինգտոնի իր սանը, 92 տարեկանում վախճանվեց Մոխսակ սան լրատվական կորպորացիայի անդամ, «մամլո գրասենյակի առաջին լեդի» հորոնջված, վեցերան լրագրող էլ գրեթե հեղինակ Յելեն Ամեյլա Թոմասը:

Ուինչեստրում (Վեներուկ) 1920 թվի օգոստոսի 4-ին ծնված Յելենը Տրիպոլիից (այժմ Լիբանանի 2-րդ ֆողաբ) Մ. Նահանգներ ենթադրաբար ծնող է Մերի (Ռովադի) Թոմաս զույգի ինը երեխաներից յոթերորդն էր: Գործընկերուհի էր «Անտոնիոս», որը էլիս Այլենդ մոտ գործելուց հետո ցածր արժեքով դարձել էր «Թոմաս»: Ծնողները գրեթե կարող էին իմացել: Զորս արեւելահայ Յելենը հիմ-

Նախագահական թղթակից-լրագրող

1960 թվի նոյեմբերից սկսվել է «Նախագահական» աշխատելու նրա փորձառությունը: Այդ օրերին Ջոն Էդենթերնը նոր էր ընտրվել Մ. Նահանգների նախագահ: 1961-ի հունվարին նա դարձել է ՄՍԻ-ի Մոխսակ սան թղթակիցը: Այդ օրընկեր է, որ նա վերականգնել է նախագահական հարցազրույցներից հետո «Շնորհակալություն, դարձնում նախագահ», ասելու սովորությունը, որը Ֆրանկլին Ռուզվելտի ժամանակ օգտագործվել էր դարձյալ ՄՍԻ-ի թղթակից Ալբերտ Մերիման Սմիթի կողմից, բայց հետագայում մոռացության մատնվել:

Նաև «Վաշինգտոն Թայմսը» էլ այլ լրատվական միջոցներ: ՄՍԻ-ի հետ 57 տարեկան համագործակցությունից հետո Յելենը հրաժարական է աշխատանքից փոխադրվելու համարելով «չափազանց մեծ»: Քիչ ժամանակ անց նա միանում է «Hearst Newspapers» կազմակերպությանը, որից ստանալով: Այդ օրվանից էլ նա իրեն ավելի ազատ է զգում արտահայտելու իր սեփական կարծիքը, որը երբեմն ծածկված կարծիքների մեջ է զգել նրան:

Զորք Բուշ կրտսերի դաշնակալության առաջին օրընկերուհի անհրաժեշտ էր զեմ մասնակարարելու առիթով նա մամլո ֆաբրիկային բացատրել է, որ «դաշնակալները իրենց հայրենիքի համար են պայքարում»: Իսկ 2003-ին «Պրոֆեսիոնալ

Իսկ նույն օրվա հուլիսի 1-ին արտահայտվելով մամուլի նկատմամբ վարչակազմի դիրքորոշման մասին, Յելենն ասել է. «Մենք վերահսկողություն ունեցել ենք անցյալում, բայց ոչ այս չափով: Ես զարմացած եմ, որ խոսում եմ թափանցիկության եւ բացախտության մասին, բայց (միաժամանակ) վերահսկում ենք»: Նրա կարծիքով նույնիսկ Ռիչարդ Նիքսոնի ժամանակ այդպիսի ուժեղ չէր վերահսկողությունը մամուլի նկատմամբ:

Դեռ արհեստագործական թղթակցության մասին Օբամայի եւ Յելեն Թոմասի ծննդյան թվականները նույն օրն են՝ օգոստոսի 4-ին: Եվ 2009-ի օգոստոսի 4-ին Օբաման նրան կեֆտեր է նվիրել եւ «Ծնունդը

«Today Show» ծրագրին սված իր հարցազրույցի ժամանակ նախագահ Օբաման նրա վերոնշյալ խոսքերը բնութագրել է «վերականգնող եւ անհեղին», իսկ հրաժարականի որոշումը «ճիշտ»: Նա ակնարկել է, որ Յելենի հեղինակությունը ունեցող անհի համար «անթափ է» կարիերայի նման ավարտը:

Նրան շատերն են ֆենդադաշտել կառավարական օրոհակներում, բայց եղել են նաեւ նրան դաշնակալներ, որոնք մասնագնեսել են «ծայրահեղ ազգակողմյանների մոլեռանդությունը, կարծախոսները եւ կեղծիմքերը»:

WMBR ռադիոկայանի լրագրող Սոֆ Մոլիբրոգի հետ հարցազրույցում 2011 թվի հոկտեմբերին, Յելենը ասել է. «Ես մասս դրեցի ցավոս

Մասնագիտությունը՝ լրագրող

Մ. Նահանգների մեկ սասնյակ նախագահների հետ համագործակցած լրագրողուհու նոխասկանը

նականում մեծացել է Դեյտրոյթում, որտեղ հայրը մթերային խանութ է բանեցրել: «Ընդհանուր առմամբ մեզ երբեք չեն առանձնացրել որդես ծնունդով արաբ ամերիկացիների: Մենք ամերիկացիներ էինք, եւ կարծում եմ բոլոր նրանք, ովքեր արդեն ծուլվել-մերվել են (բնիկների հետ), չդեմք է գաղտնի լինելը եւ փակաճանցից ելնելով: Զատնուրեւելու փորձերը կծառայեն միայն ժողովրդի մասնատմանը», ասել է նա մի առիթով, հիշելով այդուհանդերձ, որ մի անգամ 1920 թվին դորոցից տուն է վերադարձել լացելով եւ ասել՝ «մեզ սխտր ուսողներ անվանեցին»:

Կարիերայի վաղ օրոհները

Ավագ դորոց համախելու արհմեդից ֆրեսոնյա արաբ Յելենն արդեն որոշել է դառնալ լրագրող: Բակալավրի աստիճան է ստացել 1942-ին Դեյտրոյթի Ուեյն համալսարանից: Աղա տեղափոխվել է Վաշինգտոն, որտեղ աշխատակցել է «Վաշինգտոն Ռեյլի Նյուզ» օրաթերթին (այժմ դադարեցված): Ութ ամիս աշխատելուց հետո, մասնակցել է աշխատակիցների գործադուլին եւ վարձվել աշխատանքից: 1943-ին «Յունայթեդ Պրեսին» է միացել եւ դրա կարելային ծառայությունների ցանցում լուսաբանել կանանց վերաբերող թեմաներ: Վասակել է շաբաթական 24 դոլար, որն այսօրվա հաշվարկներով համագոր է 318 դոլարի: 50-ականների սկզբներին սկսել է վարել «Անվանի մարդիկ» ծրագիրը: Գարգարոց է ունեցել բազմաթիվ ակնառու մարդկանց հետ: 1955-ին նրան հանձնարարել են լուսաբանել Արդարադատության, այնուհետեւ նաեւ Առողջադատության նախարարությունների գործունեությունները: 1959-60 թվերին ընտրվել է նախագահ «կանանց մամուլի ազգային ակումբի», որի նախաձեռնությամբ կանայք առաջին անգամ իրավունք են ձեռք բերել ներկայացնել այդ ժամանակ Ամերիկա այցելող Խորհրդային Միության առաջնորդ Նիկիտա Խրուշչովի ելույթին:

լրագրողների ընկերության» համար սված խնջոյքի ժամանակ իր ինննագիրը դառնալով մի անձնակորության անկեղծորեն խոսակցանել է, որ «լուսաբանում է Ամերիկայի դաշնության մեջ անենավա նախագահի գործունեությունը»: Լինելով «Ռեյլի Բիգ» օրաթերթի ստորալին մեկնաբանը, այդ անձանոթը հրատարակում է նրա խոսքերը, որից հետո նա ստիպված է լինում ներողություն խնդրել նախագահից: Նրան դրանից հետո մամուլի առույթների չեն հրավիրում, եւ ներկա զանգվելու դեղմում էլ նա ստիպված է լինում նստել վերջին արհեստը: «Ինձ այլեւ չեն սիրում: Շատ եմ ծածկ հարցեր աշխատում», ասել է այդ առիթով:

2006-ի մարտի 21-ին Բուշ կրտսեր երեք տարեկան ընդմիջումից հետո նորից հրավիրում է Յելենին հարցազրույցի: Յելենը Բուշին հարցնում է իրաբան դաշնակալի մասին: «Մինչեւ օրս իրաբ անբխուծելու Ձեր հարցարկած դաշնակալները անհիմն են եղել: Դուք ասել եք, որ դա նավթը չէր, ոչ էլ իսրայելի անվանագրությունը: Ինչի՞ համար էր, որտեմ, այդ դաշնակալը»: Բուշը սկսել է ֆենդադաշտել ահաբեկչության դեմ պայքարը, ասելով, որ Սադամ Գուսեյնը չի սրամարդում անհրաժեշտ տեղեկությունները եւ չի հանդուրժում վերահսկիչների ներկայությունը: Որոշ մեկնաբաններ Յելենին ֆենդադաշտել են նման հարցադրումների համար:

Նույն օրվա հուլիսին «Գիլ» դարբերականին սված հարցազրույցի ժամանակ նա ասել է. «Այն օրը, որ Գիլ Չեյնին նախագահական թեկնածու առաջադրվի, ես ինքնաստիպան կլինեմ: Մեզ մեկ ուրիշ սասխտու թեմ չէ: Դա ինչու օրվա մեք երկրի համար»:

Մեկ ուրիշ անգամ, 2007-ի նոյեմբերի 30-ին, հարցը ուղղելով Մոխսակ սան մամուլ ֆաբրիկային Յելենը հետաքրքրվել է Իրաքի ամերիկյան զորամիավորների հետ ֆաբաման խնդրով: Գարցը վերականգնել է արտաբերել համարել Դանա Պերինոն. «Դուք ուզում եք ասել, որ դեռ ինչպեմ անձեղ մարդկանց ենք ստանալու այնտեղ: Մենք ցավում ենք այդ կորուստների համար», ասել է նա, որին Յելենը անմիջապես հակադարձել է. «Իսկ ինչի՞ համար ցավի արժեքը, կամ թե ֆանի՞ անձեղ մարդ է ստանալով»:

Օբամայի վարչակազմի օրոհ

Նորընթիւր նախագահ Օբամայի առաջին մամուլ առույթի օրը՝ 2009-ի փետրվարի 9-ին Յելենը դարձյալ հայտնվել է առաջին արհեստը: Գարգելով նրա երկարամյա ծառայությունները, Օբաման նրան խոստովանել է. «Շատ եմ հուզվում, Յելեն: Սա հանդիսավոր րոհ է ինձ համար»: Յելենը նրան հարցրել է, թե արդյոք Մեքսիկոյի Արեւելիի որեւէ երկիր միջուկային զեմք ունի, իր կարծիքով: Օբաման դաշնակալանել է, որ չի ցանկանում «ենթադրություններ անել» այդ հարցում:

Ենդեմիտիւն-հրեական հակամարտության մասին

Ամերիկահրեաների ժառանգության ճոհակատարության օրը՝ 2010-ի մայիսի 27-ին, Մոխսակ սան արաբներն ենսնելով Յելեն Թոմասին հյուսիսային դարապից դուրս գալիս, րաբի Դեյվիդ Նեսենովը հարցրել է իսրայելի մասին նրա կարծիքը: Յելենը դաշնակալանել է. «Ասեք հրեաներին, որ դուրս գան Պաղեստինից: Դա նրանց՝ դաղեստինցիների երկիրն է, ինչի՞նք եք դուրս հանում նրանց իրենց դարավոր երկրից»: «Իսկ ո՞ր գնան հրեաները» հարցին նա դաշնակալանել է. «Տուն, Լեհաստան, Գերմանիա, Ամերիկա կամ որեւէ այլ վայր»:

Կարճ հարցազրույցի այս հասկածը 2010-ի հունիսի 3-ին հայտնվել է Նեսենովի կայքէջում: Գարցը օրը Յելենը ստիպված է եղել ներողություն խնդրել իր կայքէջում: «Ես հավասարեմ եմ, որ խաղաղությունը կհաստատվի Մեքսիկոյի Արեւելում, երբ կողմերը հասկանան փոխարարձ հարգանքն ու հանդուրժողականության անհրաժեշտությունը», ասել է նա, հույս հայտնելով, որ այդ օրը շուտ կգա:

Բայց հարցը դրանով չի ավարտվել: «Նայն Մոխիլը» ինկորորացիան անմիջապես հրաժարվել է նրա ծառայություններից: «Լսիր, դարձնում նախագահ» գրքի Յելենի հետ համահեղինակ Կրեյգ Կրոուֆորդն էլ դադարեցրել է իր համագործակցությունը գրեթե հրատարակելու ծրագրերում: Բեթսեդայում (Մերիլենդ) գնվող Ուոլթ Ուիթմենի անվան ավագ դորոցում նախատեսված Յելենի բանախոսությունը ավարտական հանդիսության օրը չեղյալ է հայտարարվել: «Պրոֆեսիոնալ լրագրողների ընկերություն» էլ հետ է կանգնել նրան երկարամյա ծառայությունների համար մրցանակ շնորհելու գաղափարից:

Տրածարական

2010-ի հունիսի 7-ին Յելեն Թոմասը «Hearst News Papers» լրատվական գործակալությանն է ներկայացրել իր հրաժարականը աշխատանքից: Գարցը օրը NBC-ի

կողմի վրա: Այս երկրում չի կարելի ֆենդադաշտել իսրայելին եւ շարունակել հանգիստ աղբիւրը»: Նա ավելացրել է, որ ներողություն է խնդրել իր խոսքերի համար, բայց իսրայելական աղբիւրայի վերաբերյալ մնում է նույն կարծիքին:

Դրանց առաջ արաբ ամերիկացիների ընկալումներին եւ դաշնակալանումներին նվիրված կոնֆերանսի ժամանակ Դիլբրոնոն (Միչիգան) նա լրագրողներին ասել է. «Ես սուսեցի, բայց արժեք ճեմարսությունը ասել: Կոնգրեսը, Մոխսակ սուրը, Գոլդվուդը եւ Ուոլ Սթրիթը մարողությունը դաշնակալան են սիրոխեսներին: Կասկած չունեմ»: Բայց հերքել է այն կարծիքները, որ ինքը հակասեմական է: «Ես ինքս եմ սեմական», ասել է նա՝ ակնարկելով իր արաբական ծագումը:

Այդ հարցում նրան ծառայողներ եղել են, եւ 2011-ի հունվարից մինչեւ 2012-ի հունվարը նրան որդեկալանակալի աշխատանքի է վերցրել «Falls Church News-Press» գործակալությունը, որի սեփականատեր Նիկոլաս Բենսոնը ֆենդադաշտել է բոլոր նրանց, ովքեր վերջին օրոհում գրվել են Յելենին մրցանակներից:

Անձնական կյանքը

Յելենն իրեն համարել է լիբերալ: Աշխատանքը, կարիերան դատել է անձնական կյանքից վեր, ավելի բարձր: 51 տարեկանում ամուսնացել է գործընկերոջ՝ Դուգլաս Կոռնելի հետ (Աստիեթեթ Պրեսից), որը չորս տարի անց Ալիսայի հիվանդությամբ է սկսել առադաշտել: Եւ Յելենը ստիպված է եղել խնամել նրան մինչեւ նրա մահը՝ 1982-ին:

Մինչեւ կյանքի վերջին օրոհի աճախորժությունները, Յելենն իր աճախարժ մասնագիտության համար բազմիցս է գովասանքների արժանացել եւ մրցանակներ ստացել Կանգա եւ Ուեյն համալսարաններից: «Ֆրիդոմ ֆորումից», Պաղեստինի ազատագրության կազմակերպությունից եւ այլ հաստատություններից: Գանկանեական է նախագահ Օբամայի բնութագրումը. «Նա իսկական առաջամարտիկ էր եւ նախագահներին, ներառյալ նաեւ ինձ, մեական զոն վիճակում էր դառնում»:

Տանակարգային նյութերի հիման վրա դաստասեց Տ. ԾՈՒԼԿՅԱՆԷ

ԱՄՆ-ում կիրառարակվեն ԱԱԳ լրեստման վերաբերյալ գաղտնագրեծված նյութերը

ԱՄՆ իշխանությունները շուտով կիրառարակեն Ազգային անվտանգության գործակալության (ԱԱԳ) լրեստման ծրագրերի վերաբերյալ վերջերս գաղտնագրեծված նյութերը: Այդ մասին Ռոյթեր գործակալության թղթակցից հայտնել է հասուկ ծառայությունների աղբյուրներից մեկը:

Ամերիկյան ազգային հետախուզության սնորենի աշխատակազմը փորձում է այդ ձեռք կասարել հասուկ ծառայությունների աշխատակազմի թափանցիկությունը մեծացնելու խոստումը: ԱԱԳ-ին վերաբերող նյութերից բացի, ենթադրվում է սլավներ հրադարարակել այն հասուկ դասարանի գործունեության վերաբերյալ, որը լրեստման ծրագրերի իրականացում է թույլատրում օտարերկրյա հասուկ ծառայությունների վերահսկման դաճանային օրենքին (FISA) համադասարակման:

Մենինգը մեղավոր ճանաչվեց լրեստության մեջ

«Ասանժը դա համարում է «վսանգավոր նախադեպ»

Ամերիկյան զինվորական դասարանը 25-ամյա զինծառայող Բրեդլի Մենինգին մեղավոր է ճանաչել լրեստության եւ «հափճակում» հողվածի 5 դրվագների մեջ: Դասարանը Մենինգին մեղավոր չի ճանաչել թեմանում օժանդակելու մեջ: BBC-ն նշում է, որ հենց այդ հողվածով նրան կադրային գծով քանակավորվում անուց վաղաժամկետ ազատման իրավունքի:

ԿԳՎ աշխատակցից, ԱՄՆ-ի եւ Մեծ Բրիտանիայի ֆաղաֆաղի Մենինգը մասնագիտացած է հետախուզական սլավների վերլուծության մեջ: Նա ձեռքարկվեց Բաղդադի Երջակայքում 2010-ի վերջերին: Սկզբում նրան ներկայացված մեղադրանքների թվում էին ղեկավար կարեւոր փաստաթղթերի հափճակումը եւ դրանց փոխանցումը թեմանում: Ենթադրվում է, որ նրան սղառնում է մոտ 100 սարվա բանարկություն:

Մենինգը խոստովանեց, որ ինքը WikiLeaks կայքէջին փոխանցել է հարյուրազարավոր գաղտնի փաստաթղթեր, բայց ողնեց, որ ինքը ձգտել է ամերիկյան հասարակության մեջ նղաւսել արսափն ֆաղաֆաղանության առնչվող ֆնարկումներին:

Նա փոխանցել է Բաղդադում 2007-ին ռազմական ուղղաթիռից առնվազն 10 մարդու զոհակահարման ռեսարկությունը, հրադարարակել է հրաֆից եւ Աֆղանստանից ամերիկացի զինվորականների ուղարկված 470 հազար դաճային զեկույցներ եւ ամերիկացի դիվանագեներին 250 հազար հեռագրեր:

Ֆրանսիայի ժողովուրդը սովոր է վայելել անհանդարսութիւն (rubulence)... Զաղաֆների, մանաւանդ Փարիզի փողոցները յաճախ ենթակայ են աշխոյժ ցոյցերի... Փողոցի տղանցները այլեւ աւանդութիւն են, բողոքելու արդար իրաւունք: Դրանք երբեմն աւելի ազդեցիկ դեր ունեն ղեճական ուրուումների նկատմամբ...

Թոււմ է, որ ներկայ սնեստական լուրջ ազդանաղը այնքան էլ մտահոգիչ չէ՝ քան «բոլորի համար անուսնութիւնը»... Դրա հեսեսանֆով միասնական զոյգի ուղեգրանք երեխան այլեւ հայր-մայրի

խօսք կայ, որ իբր թէ ցեղատղանութեան 100-րդ տարեդիցին «ծղտուած» հայերը ղիճի ուրուում հակադէսութիւն եւ վերամկրտիլ հայաբոյր հարազատ ազգանունով, որ մնան Վարդան Մամիկոնեանի եւ Ս. Մեսրոպ Մաճսնցի արժանի ժառանգները:

Ղիճի չնոռանամք, որ կեղծիֆի, խարդախութեան արուեստում զերազանց դիւր են գրավել Աթաթուրի երդուեալները: Ի մասնաւորի ցեղատղաճ վարչաղեճ Երդողանը: Դրողական ղաճանութեան զրեւից սկսեալ կարողում ենք «հայերը ջարդել են մէկ մի-

եր 7 լեզուների: Իր թուրք լինելը կարծես թիրմացութիւն լինէր... Իսկ իր գրասենեակի ղաճից կախուած էր Արթինեանի դիմանկարը: Այդ հայը, որին Ռեմզի բէյն ազատել էր 1922-ին ծանօթ թրական վարչազ յարձակումների ժամանակ: Մի օր իր զուլիցերիացի ֆարսուղարը ինձ ղաճեց, որ Արթինեանը մահացել էր Նիսում եւ մահուան ամէն տարեդիցին, նրա շիրմաքարի վրայ զեճեղում էր մի ծաղկեղաճակ «Շերիֆ Ռեմզի» մակագրութեամբ:

Չեսաֆրրական մարդ էր Ռեմզի բէյը: Յաճախ ինձ հրակրում էր

Աստաշիժ կեղծիֆներ...

փոխարէն ղիճի ունենայ ծնող 1, ծնող 2: Այդ էլ ղիճի համարել La logique Carthesienne-ի մտահաստունութիւն...

Դե՛հ, արի զօրավար դը Գոլ, ու մի՛ խելագարուի...

Միասնականների «արդարյուզիչ» անուսնութեան ղաճանջը փողոքակալից ցոյցերից զատ, ահա տեղի տուցիցն մտէ նոր խոշուղութիւնների: Մի լուրջ կեղծիֆ: Եղան վաճառականներ, որոնք սաւարի մի փոխարէն՝ «սուսիկ-փուսիկ» սահեցրին ձիւ միսը մեծ փանակութեամբ: Այլ երկրներից ներածուած: Ստեղծուեց աղմկակալի մի զայթակողութիւն: Թեղէն ոչ մի զոհ չեղաւ, ոչ մի անձ չհիւանդացաւ: Ոչ էլ փողոցներում ցոյցեր տեղի ունեցան: Այնուամենայնիւ, համակրելի, սիրուած ձիւ միսը իբր սաւար վաճառելը կեղծիֆ է: Ամփոճելի:

Տարօրինակ է, որ անասունների տեսակի նկատմամբ նոյն խիստ մտեցումը չկայ ասունների նկատմամբ: Կեղծիֆն ընդունելի է: Օրինակ՝ Անասուղի խոբերից ղոկուել է մի հայի մնացող՝ Աթիլա Եաղանիօղլու եւ աղասան զեճեղ Փարիզում: Օրինակելի ֆրանսիացի ֆաղաֆաղի դաճանալու ցանկութեամբ դիմել է ֆաղաֆաղեարան եւ յաջողել է կոչուել՝ Ֆելիքս Եաբանի: Մի ուրիշ էլ Մարսելյում, Սալիմ Սիֆթիչի, լալիֆօրէն մկրտուել է Էդմոն Սիֆթի...

Իհարկէ, ղիճի նկատի առնել, որ օսմանեան եւ Աթաթուրի «երջանիկ» տարիներին հաւանաբար սիղողուել են թաֆունել այրողիսի այլափոխուած «ղիճակներով»: Սակայն այդ անունները իրականում կեղծիֆ են: Ոչ ֆրիսոնեական, ոչ իսկ «ժագունով հայկական»... Թաֆոնում են հայու իսկական ինֆնութիւնը: Անղաճիժ մի կեղծիֆ եւ մի կեղծ, որին յաճախ վարժուում է հայը: Այդ ղաճարագայում ինչո՞ւ են փոփոխության ենթարկել իրենց անունը:

լին թուրք», իսկ Իզդիրում, Չալասանի դիմաց, 1995-ին կառուցուել է ֆառասում մեթ քարձրութեամբ հսկայ մի յուճարձան, նուիրուած այն «մէկ միլիոն զոհուած թուրքերի եւ ազերիների, 1918-1921 թթ., որոնց ջարդել են հայերը»:

Այս այլանդակ կեղծիֆներից զատ թիւր զեճակներ, զիւղեր թրագած անուններով կոչուեցին: Աղթանաքի կղզին մկրտուեց Աֆսամար, որ թուրքերէն նճանակում է «սղիճակ երակ»...

Կեղծիֆներ, կեղծիֆներ, Արեւմտեճի ղեճութիւնների լուճ մեղսակցութեամբ: Այնղէս որ ձճմարտութիւնը այլեւ ղաճականում է ուրիշ մղղղակի:

Մայրաֆաղաֆ Անֆարան էլ ահա յամառօրէն մնում է հերթի Եւրողայի Միութեան մուսիֆն: Իսկ այդ մուսիֆ տոնսին արժանանալու համար կեղծիֆաղաճ վարչաղեճ Երդողանը Ֆրանսիայից զնում է ինֆնաթիւն եւ իկլեկական մի կայան: Այսիմֆն՝ մի ֆանի տասնեակ միլիարդ ողղարի աճղահա մի զնում: Մինչ Թուրքիան յանձնի մուսիֆ այդ տոնը, ճատ հաւանական է, որ մեր ցեղատղանութեան ձանաչման, կամ աւելի ձիւճ՝ ժխտողականութեան հարցը անուճարութեան մասնուղի, թաղղի արխիվում...

Թուրքիան, ուր հաստատուած են 100 ֆրանսիական ընկերութիւններ, 100.000 աշխատակիցներ, այլեւ այնղիսի հզօր մի կայարութիւն է դառել, որի կատարած կեղծիֆերը ներելի են...

***

Ի միջայլոց նճեն մի վկայութիւն: Առանց կարմրելու խոստովանեմ, որ մօտ քարեկամներիցս մէկը եղել է Երիֆ Ռեմզին: Իզմիրից, թուզի չի մի վաճառակալ, մի թուրք, որին ծանօթացայ զործիս բերումով: Ղարկեճոճ մի անձնաւորութիւն, որ սիրաղեճում

ձաճարան: Նա մօտ ծանօթ էր եղել Աթաթուրիին եւ Իսմէթ Ինոնյուիին: Յիւում են, մի օր, զոյցից ղաճիին, ձեռքը դնելով ուսիս, մեղմ ժղիտով ասաւ. «Ձեճ յայտնեմ, սիրելի քարեկամ, որ Աթաթուրը ճատ ուզում էր, որ Թուրքիան աւելի մօտ դառնայ Եւրողային: Չենց այդ նղաճակով էլ ուրուեց, որ մեր լեզուի տառերը դառնան լաճիմական: Այդ բաական չէր, նա ցանկացաւ, որ թուրքի «բիչիմը» (տեւրը) նմանուղի Եւրողականի: Այսիմֆն՝ զլղղիւր ծանկի casquette-ով: Այս, ինչ մեմք իրականում ունեմք, մեր լեզուն, մեր կրօնը, մեր աւանդութիւնները, ինչո՞ւ թուրք ղիճի նմանի Եւրողաբնակչի: Ինչո՞ւ, մեմք բնաւ կարիֆ չունեմք այդ կեղծիֆին: Թուրքը ոչ ֆրանսիացի է, ոչ իտալացի, ոչ իսղանացի: Թուրքը՝ թուրք է, վերջ: Քիճէ՛ք ինչ ղաճաճեց, սիրելի քարեկամս, թուրքեր եղան, որոնք հնազանդեցին Աթաթուրիին: Միայն թէ թուրք սովորական իր ֆէսի քարձրութիւնը կրձաճեց եւ զլղղիւն էլ կղղեց այդ «ֆաւեթը»: Այնղէս որ, այդ հնազանդ թուրքը, երբ վերցնէր Եւրողացու զլղղարկը, նուրից մնում էր նոյն թուրքը: Ռեմզի բէյի այս ձճղղմին հեսեսեց իր ջերմ ծիծաղը:

Առակն ասում է. «Յաճախ երեխաների բերնից է դուրս զալղի ձճմարտութիւնը»: Բայց արի տես, որ հասում թուրքին էլ է ղաճահում...

Իրաւ է, որ «Une Hirondelle ne fait pas le Printemps»... («Մէկ ծիծեռնակով զարում չի զա», ֆր.:

ՈՒՄԷ ԶԲԲԱՇԵԱՆ
Խաթիլը վարն է, տճ, ինչից ես ասում:
Այս մեր ֆաղղումը որ մէկ միսիին Գլի խաթի. մի օր կանա՞ մարդ աղղի
Կանա՞ վոս վոսի աղղե դնի:
(«Խաթաբալա», Գ. Մանղղուկեան)

«Սաուդիները 1 մլրդ դոլար են վճարել Մուսիի սաղալման համար»

Սաուդյան Արաբիայի ֆաղաֆական ալկիփսներից մեկը ղիճում է, թէ թագավորությունը Եգիպտոսի զինվորականներին 1 մլրդ դոլար է վճարել հեղաճընում կազմակերղելու եւ նախագահ Մուսիին Տուրսիին տաղալելու համար:

Ինչղէս հաղղողում է «Վաճիմզօն թայմս» թերթը, Սաուդյան Արաբիայում կաճառակերության եւ կաճառաճկության փաստերի բացահայտման մեջ մասնագիտացած ալկիփիս Մուզաիիղ բին Չարեթ բին Չամանը ղիճում է, որ հուլիսի 3-ին Եր Ռիաղի իճխանությունները 1 մլրդ դոլար են փոխանցել Եգիպտացի զինվորականներին:

Մուզաիիղ բին Չարեթ բին Չամանը կարծում է, որ ներկայումս թագավորութեան իճխանությունները կասկածում են իրենց արարի խելանսոլղանը: Նրա խոսքերով, զինվորականների անհաջողղղայան դեղղում Եգիպտոսի նոր կառաճարությունը նախորղից ուճեղ կլղին եւ խիստ հակասաուղղայան դիւր կընի:

Այս երկուղղերի ղաճառանով է, որ Սաուդյան Արաբիայի Աղղղղաի թագավորը փորձում է Արեւմուսիֆ

երկրներին համոզել՝ չմիջամեսելու Եգիպտոսի ներին զարգացումներին եւ չխանգարելու Եգիպտացի զինվորականների գործողղղություններին:

Արամ Խաչատրյանի 110-ամյակին նվիրված երեկո՝ իսպանական Musica Riva միջազգային փառաստում

Հուլիսի 30-ին՝ իսպանական Musica Riva միջազգային փառաստում հայկական երաժշտության տոն էր: Հայաստանի ժողովրդական երաժշտական նվագախումբը՝ ղեկավարվելով իսպանացի ղեկավար Էնրիկե Գոնզալեսի կողմից, մեծ հաջողությամբ ներկայացրեց «Հայաստան-Իսպանիա» կամուրջ Արևելքի և Արևմտքի միջև խորագրով համերգային ծրագիրը՝ նվիրված հայ մեծ կոմպոզիտոր Արամ Խաչատրյանի ծննդյան 110-ամյակին:

Հանդիսատեսով լեփ-լեցուն հրաշարակում հայկական երաժշտության երեկոն անցավ բուռն ծափահարությունների ուղեկցությամբ: Երաժշտական նվագախումբը կատարեց Արամ Խաչատրյանի ջութակի կոնցերտը, հասվածներ «Սոլարսակ» և «Գայա-

նե» բալետներից: Հայկական երաժշտության համերգին ներկա էին Իսպանիայում ՀՀ դեսպան Սարգիս Ղազարյանը, Ռիվա դել Գարոյի ֆալսետները: Երկու ժամ տևած համերգը ցնծության մեջ դադարեց ամբողջ Ռիվա դել Գարոյում:

Հիշեցնենք, որ Հայաստանի ժողովրդական երաժշտական նվագախումբը հրավիրված է որդես նվագախումբի ղեկավարության ներքին իսպանական փառաստումի տաղանդավոր նվագախումբ: Մասնակցությունը երաժշտական այդ տոնին հնարավոր է դարձել ՀՀ մշակույթի նախարարության, Արթուր Վարժապետյանի՝ «Լուրիկո» ընկերության հիմնադիր նախագահ, և նվագախմբի շատ այլ ընկերների աջակցության շնորհիվ:

Փառաստումի օրհանգումներում երաժշտական նվագախումբը հան-

դես է եկել նաև աշխարհահռչակ դաճակապար Ալբո Ջիլյոլինիի, թավջութակահար Նասայա Գուսմանի հետ (դիրժոր՝ Իսահակ Կարաբեյլան): Հուլիսի 27-ին՝ նվագախումբը կատարել է Վերդիի և Վալդեմարի ստեղծագործությունները (դիրժոր՝ Մարկո Բոնեմի), մենակատարներ՝ Միլենա Սերուրաս (սոպրանո), Նկոստազանա Դիմանդե (սոպրանո), Յուլիա Կլանկո Լի (բարիտոն):

Այսօր, օգոստոսի 1-ին, Հայաստանի ժողովրդական երաժշտական նվագախումբի հետ ելույթ կունենա Արամ Խաչատրյանի անվան 8-րդ միջազգային մրցույթի Գրանդ Պրի մրցանակակիր Ֆյոդոր Ռոդինը (ջութակ), իսկ օգոստոսի 3-ին նվագախումբը կներկայացնի Վերդիի «Ռեֆլեկտներ», դիրժոր՝ Իսահակ Կարաբեյլանի, մենակատարներ՝ Նկոստազանա Դիմանդե (սոպրանո), Աննա Վիկտորյա (սոպրանո), Խաչատր Բաղայան (սենյոր), Եվգենի Սավինսկի (բաս):

Նշենք, որ 30-ամյա ժառանգություն ունեցող իսպանական հեղինակավոր Musica Riva փառաստումն ամեն սարի իր ճանաչողներին է համախմբում աշխարհահռչակ նվագախմբերի, մենակատարների, դասերի խմբերի, երգչախմբերի, արվեստի աշխարհի նշանավոր ներկայացուցիչների՝ աշխարհի ամեն ծայրերից:

Հայաստանի ժողովրդական երաժշտական նվագախումբի հասարակայնության հետ կապերի բաժին

Կյանքից հեռացավ «Նավասարդ» դասերի հիմնադիր և ղեկավար Էդդի Ջոլյանը

Ծանր հիվանդությունից հետո, Փարիզում հուլիսի 27-ին կյանքից հեռացավ ֆրանսահայ մշակույթի երախտավորներից մեկը՝ «Նավասարդ» դասերի հիմնադիր և ղեկավար Էդդի Ջոլյանը:

Էդի Ջոլյանը ծնվել է Փարիզում 1942 թ., գաղթական հայերի ընտանիքում: Ցեղասպանությունից փրկված նրա հայրը՝ Գրիգոր Ջոլյանը, ով երիտասարդ տարիներին Կ. Պոլսի հայության մարզական կյանքի ակտիվիստներից էր, հայտնի լուսանկարիչ էր Փարիզում («Արաբ» լուսանկարչատանում), ֆրանսահայ համայնքի «լուսանկարչային կենսագիրը»: Էդդիի հորեղբայրը նշանավոր դասնաբան էր Աջադանյանների նշանավոր սոսնիսից:

Ֆրանսիական հետադարձ շարժումից հետո և հնուս կինեգիթերապիայի էդդի իր իսկական կոչումը գտնում է դասավանդելով 1958-1966թթ. մարտիկ հայկական «Սոսի» խմբում: 1967թ. նա հիմնում է «Նավասարդ» դասերի խումբը և մինչև կյանքի վերջ այն ղեկավարում: Շուտով «Նավասարդը» դառնում է Սփյուռքի ամենամեծ նվագախումբը, ելույթներ ունենում Ֆրանսիայի և աշխարհի հռչակավոր բեմերում (Փարիզի Ջենիթ) Zenith, Համազումարների դալա/Le Palais des Congr, Շանգ Էլիզեի թատրոն/Le Theatre des

Champs Elysees, Բոբինո/Bobino, Օլիմպիա/LOlympia, Կազինո դը Պարի/Casino de Paris, Նյու Յորքի Կարնեգի Հոլ/Carnegie Hall, Լոնդոնի Ռոյալ Ալբերտ Հոլ/Royal Albert Hall, Մյունխենի Գերմանական թատրոն/Deutsche Theater և այլն), արժանանալով ֆրանսիական և միջազգային մամուլի բարձր գնահատականներին: 2001 թ. «Նավասարդ» ելույթներ ունեցավ նաև մայր հայրենիքում՝ Երևանում ու Ստեփանակերտում:

Ելույթներին զուգընթաց Էդդի հիմնում է «Նավասարդի» դասերի դպրոցը, որի ծոցից դուրս են եկել դասերի և երաժիշտների մի քանի սերունդներ, օտարների համար դասերի վարչության դասերի միջոցով հայկական դասերի մասնաճյուղի և սարածում է եվրոպական հարթակի վրա:

Խորապես նվիրված հայ մշակույթին և հայ կյանքին՝ Էդդի նվիրվածությամբ ծառայում է նաև Ֆրանսահայ հիմնադրամին, դառնում նրա անբասիր գանձադիր:

Նրան շնորհվել է ֆրանսիական Արժանիքի օրդենի աստիճանի ասիստանտ, դասավանդել է Ֆրանսիայի մշակույթի նախարարության Ոսկե մեդալով, ընդգրկել ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի Պարի միջազգային խորհրդի անդամ:

Էդդի արժանացել է նաև Հայաստանի մշակույթի նախարարության դասվոգրին, Սփյուռքում և Հայաստանում թողել ազգային և համամարդկային արժեքներին խորապես նվիրված մարդու հիշատակ:

ԼՈՆԴՈՆ

Գույս. Ասլանյանը Լոնդոնի «Հայ սան» հյուր

«Նավահանգսային ֆաղափներ և տղազրիչներ»: Խորհրդածություններ վաղ օրհանի հայկական տղազրության շուրջ՝ խորագրով հուլիսի 12-ին դասախոսություն է կարդացել Լոս Անջելեսի Կալիֆոռնիա համալսարանի (UCLA) արդի հայկական ժառանգության ամբիոնի վարիչ, դույս. Սեդուհի Ասլանյանը Քենսինգտոնում (Լոնդոն) զեմվող «Հայ տուն» մշակույթի կենտրոնում:

Հարգարժան դրոշմերը չափազանց գրավիչ կերպով ներկայացրել է հայկական նավահանգսային ֆաղափների դերը հայ գրասրահային ոլորտում: Նա կոչ է արել հայկական ուսումնասիրություններում այսուհետև առավել մեծ տեղ հատկացնել «ջրակենտրոն» (aquacentric) հայկական

համայնքներին: Բրիտանական գրադարանում (British Library) դասավանդված հայերի գույքագրության կազմված «East India Company» ընկերության կողմից, ըստ նրա՝ ավելի լուրջ ուսումնասիրությունների կարիք ունեն:

Գույս. Ասլանյանի դասախոսությունը մեծ հետաքրքրություն է առաջացրել: Ավելացնենք, որ դրոշմերը նման դասախոսություններով համոզել է զալիս արթեր երկրներում և ֆաղափներում: Անցյալ արվա նույնքերին Լոս Անջելեսի Կալիֆոռնիա համալսարանի «Ռոլֆ» դասիչուն իր նախաձեռնությամբ անցկացվել էր գիտաժողով՝ նվիրված հայ տղազրության անցած հինգ դարերի ժառանգությանը:

Տ. Օ.

Տանրահայտ ռոֆ աստղը՝ Միֆ Ջագերը 70 տարեկան

Անգլիացի հանրահայտ ռոֆ երաժիշտ, արժիստ, դրոշմեր, «The Rolling Stones» խմբի մենակատար Միֆ Ջագերն այս օրերին ստանում է հորեղբայրական բազմաթիվ շնորհակալություններ: 70-ամյա ռոֆը ռոլի աստղի էնտուզիստն է մեծահասակ անտառ են և ժամանակակից սարիք կարծես խնայում են նրան: Կյանքի մեծ ճանապարհ՝ երկու կին, բազմաթիվ երեխաներ, աստիճանային կոչում, թագուհու բարեմաղաններ, փառք ու մեծարանք, միլիոնավոր վաճառված ալբոմներ, սակայն միևնույն է, բեմը ձգում է արժիստին. դա իր սարերն է, նա շարունակում է բեմ դուրս գալ մինչև այսօր. «Ինձ ուղղակի դուր է գալիս այն, ինչ ես անում եմ: Արժիստի բեմական շեշտակցության համար առանձնահատուկ ուրիշ գաղտնիք չկա: Պրոֆեսիոնալ ֆունդամենտներն զբոսնում են ինքնուրույն չեն դարձնում, որովհետև աշխատում են հանդիսատեսի համար, ոչ թե՛ նրանց կամ ժողովրդի համար: Տարիային առումով հնարավոր է հանդիմանեն ինձ, թե ես անցնող կերպար եմ, արժիստի անցնող խառնվածք, սակայն ի հեճուկա այդպես մասնորոնների, ես դեռ այստեղ եմ, ուզում եմ աշխատել, երաժշտություն գրել, համերգներ ունենալ»:

Երգչի, որի ծայրի երբեմն խոր, երբեմն կանացի-փափուկ երանգները, գայթակղիչ, ցանկասեր ժոխքը, բեմական էֆգենսիվը՝ արժանանում էր, ռաֆ-ադրեսիվությունը նրան բերել են ամենաառաջատար ռոֆ աստղի անուն: Երաժշտական աստղանուն Միֆ Ջագերի ծառայությունները բարձր են գնահատվել, 60-ականներին Ելիզավետ II թագուհին շնորհել է նրան Աստիճան կոչում:

Իր հարցազրույցներից մեկում երգիչը համեմատելով 1968-98-ականները, ասել է, որ եթե նախկինում սեֆի, մարկոնի և ռոֆընդ-

նոլի եռյակում սեֆան առաջին տեղն էր զբաղեցնում, հիմա դրան փոխարինել է մարկոնի: Տարիներ անց նա հայտարարել է, որ թողել է խմելը, ծխելը և մարկոնի ընդունելը: Պատճառն, իհարկե, նախ և առաջ առողջությունն է: «Ինձ համար թանկ է անվանադատի, ասել է նա, չեն ուզում վերածվել ծեր ավերակի: Չե՛ որ մեմ դեռ աստղ եմ և մեզ համարում են կենդանի լեզուն»:

2010-ին Միֆ Ջագերը հիմնեց իր օրը՝ «Super Heavy» խումբը: Մ. Բ.

Գրքահավաք Եղեգնաձորի ֆաղափային գրադարանի համար

Հայաստանի երիտասարդական հիմնադրամի Վայոց ձորի մարզային երիտասարդական կենտրոնն իրականացնում է գրքահավաք: Հավաքված գրքերը կհրատարակվեն Եղեգնաձորի ֆաղափային գրադարանին:

Գրադարանը կարիք ունի նոր և թարմ գրականության՝ դրանով իսկ բավարարելով ընթերցասերների լուրջ պահանջները: Բոլոր երիտասարդները, ովքեր ցանկություն ունեն մասնակցել գրքահավաքին և նվիրաբերել գրականություն, կարող են գրքեր բերել հիմնադրամի Վայոց ձորի մարզային երիտասարդական կենտրոն կամ զանգահարել հեռախոսահամարով՝ 0281 254 42:

Հայաստանի երիտասարդական հիմնադրամի հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն
Հեռ.՝ 010545802 (ներքին՝ 16), 093517112
E-mail: press@heh.am
http://heh.am/

Սույնը, որի առաջատար մենակատարն է նա երկար տարիներ «The Rolling Stones»-ը այդպես անվանակոչվեց 1962-ին և նույն թվականին էլ առաջին ելույթն ունեցավ լոնդոնյան «Marquee» ակումբում: Միֆ Ջագերի բեմական կերպարն ընկալվել է որդես խիստ առանձնահատուկ արժիստիկ ձեռագրով օժտված

Տենիս Միսիթարյանը մրցաբաժանի 50 լավագույն ֆուտբոլիստների ցանկում

Հայաստանի հավաքականի եւ Դորսմունդի «Բորուսիայի» կիսապաշտպան Ֆենիս Միսիթարյանը Goal.com կայքի վարկածով ընդգրկվել է անցած մրցաբաժանի 50 լավագույն ֆուտբոլիստների ցանկում՝ զբաղեցնելով 43-րդ հորիզոնականը:

Ահա թե ինչպես է բնութագրել Միսիթարյանին կայքի թղթակիցը. «Տղավորիչ մրցաբաժանից հետո Ֆենիս Միսիթարյանը ընդգրկվեց Goal.com-ի վարկածով սարվա 50 լավագույն ֆուտբոլիստների ցանկում: Նախորդ մրցաբաժանում Ֆենիսը հասավ ինչպես անհասական, այնպես էլ թիմային հաջողությունների: Միսիթարյանը դարձավ Ուկրաինայի առաջնության լավագույն ռմբարկու՝ սահմանելով արդյունավետության նոր ռեկորդ (25 գոլ): «Շախյորի» կազմում Ֆենիսը նվաճեց Ուկրաինայի չեմպիոնի եւ գավաթակրի տիտղոսները, Պաշտպանական մրցումներում 29 գոլի հեղինակ դարձավ: Դա լավագույն արդյունքն է Goal.com-ի ցուցակում ընդգրկված կիսապաշտպանների մեջ:

Հիանալի արագության, կայծակնային մեկնարկի եւ գրոհը եզրափակելու գերազանց ունակության շնորհիվ 24-ամյա կիսապաշտպանին համեմատում են Ֆրենկ Լեմբարդի եւ Մարկել Յանսենի հետ: Պասսակալն էլ, որ «Շախյորի» կազմում հաջող լույսն էր բերում հետո Ֆենիսին ձեռք բերեց Դորսմունդի «Բորուսիան»: Հայ կիսապաշտպանն արժանի

փոխարինող է համարվում Մարիո Գյոսցեին»:

Ի դեպ, Միսիթարյանն արդեն «Բորուսիայում» վերսկսել է մարզումները: Նա առայժմ թեթև վազ է գնդակով վարժություններ է կատարում: Հիշեցնենք, որ Ֆենիսը վնասված էր ստացել հուլիսի 16-ին Եվրոպայի լիգայի «Լյուցերն»-ի հետ կայացած ընկերական մրցավեճում: Գոլ խփելուց հետո նա ցավեցրել էր ոտը, որի մասնաճիւղը չէր կարողացել շարունակել հանդիպումը: Բժիշկները նրա առաքիննան համար 4 շաբաթ են նախատեսել:

Goal.com-ի վարկածով, անցած մրցաբաժանի լավագույն ֆուտբոլիստ է ճանաչվել «Բարսելոնի» հարձակվող Լիոնել Մեսսին: Նա դարձավ յուրօրինակ հեթ-սթիկի հեղինակ: Մեսսին լավագույնն է ճանաչվել նաև 2009-ին եւ 2011-ին:

2-րդ տեղը զբաղեցրել է Մյունխենի «Բավարիայի» հարձակվող Ֆրանկ Ռիբերին: Լավագույն եռյակը եզրափակել է Մարիո Գյոսցեն «Բավարիայի» հարձակվող Քրիստիան Ռոնալդուն: Վերջինս 2 անգամ՝ 2008-ին եւ 2012-ին Goal.com-ի վարկածով սարվա լավագույն ֆուտբոլիստի մրցանակին է արժանացել:

Լավագույն սասնակուն տեղ են զբաղեցրել նաև Թոմաս Մյուլլերը («Բավարիա»), Արիեն Ռոբենը («Բավարիա»), Գարեթ Բեյլը («Տոտենհեմ»), Ֆիլիպ Լաւը («Բավարիա»), Տիագո Սիլվան (ՊՍՄ), Արսուրո Վիդալը («Յուվենտուս») եւ Ռոբին վան Պերսին («Մանչեսթեր Յունայթեդ»):

Էմենիկեն հավանաբար հեռանա «Մոսկովի»

Թուրքական «Ֆեներբահչե» Մոսկվայի «Մոսկովի» հետ համաձայնության է ելել միգրացիոն հարձակվող Էմենիկեն Էմենիկենի տեղափոխության հարցում: «Ֆեներբահչե» Պասսուս է 13 մլն եվրո վճարել: Հետաքրքրական է, որ Էմենիկեն «Մոսկովի» էր տեղափոխվել 2011-ին հենց «Ֆեներբահչե» 10 մլն եվրոյի դիմաց: Զավեցալիցն այն է, որ նա թուրքական թիմի կազմում այդպես էլ ոչ մի խաղ չի անցկացրել:

2011-ին նա հանդես էր գալիս թուրքական «Կարաբյուկսպորում»: «Ֆեներբահչե» հետ հանդիպումը «Կարաբյուկսպորը» սանուկ սվեց: Հետաքրքրալիցն է, որ խաղը թայմանավորված է եղել: Իսկ գլխավոր մեղավորներից մեկը Էմենիկենն էր, որը խաղին չէր մասնակցել: Նրան մեղադրեցին միտոմանավոր խաղին չմասնակցելու մեջ, որի դիմաց խոստացել էին, որ Էմենիկեն կտեղափոխվի «Ֆեներբահչե»: Նա իրոք չուսով տեղափոխվեց Սասնուկ: Հետաքրքրալիցն է ժամանակ միգրացիոն ֆուտբոլիստը նույնիսկ 4 օր անցկացրեց բանտում: Նրան 1-3 ամսով բանտարկություն էր ստանում: Ուստի երբ «Մոսկովի» առաջարկ ստացավ, անմիջապես ընդունեց հրավերը: Եիս է, հետագայում նրա վրայից հանեցին մեղադրանքը:

«Մոսկովի» Էմենիկեն 50 խաղում 23 գոլի հեղինակ է դարձել եւ հարձակվածն գծում 3ուրա

Մովսիսյանի մրցակիցն է: Հիշեցնենք, որ «Դինամոյի» հետ խաղում «Մոսկովի» գլխավոր մարզիչ Վալերի Կարմիրը Մովսիսյանին խաղադաշտ չմտնեց՝ նախընտրելով Էմենիկենին: Այնպես որ, եթե Էմենիկեն հեռանա «Մոսկովի»-ից, ապա Մովսիսյանը թիմի հիմնական կազմում կհայտնվի:

Եիս է, չի բացառվում, որ «Մոսկովի» նոր ֆուտբոլիստներ հայտնվեն: Ակունքի ղեկավարությունը հետաքրքրված է Բրազիլիայի հավաքականի եւ «Ալեքսանդր Միսիթարյան» հարձակվող ժողով, որը ժամանակին հանդես է ելել Մոսկվայի ԲԿՄԱ-ում, ինչպես նաև «Վալենտինայի» ֆուտբոլիստ Ռոբերտո Սոլարիոյով:

Սուարեսի համար 50 մլն ֆունտ ստեռլինգ մեք է վճարել

Լոնդոնի «Արսենալը» շարունակում է ջանքեր թափել «Լիվերպոլի» ուրուգվայցի հարձակվող Լուիս Սուարեսին գնելու համար: «Արսենալը» Սուարեսի համար 40 մլն ֆունտ ստեռլինգ է առաջարկում, սակայն «Լիվերպոլը» հայտարարել է, որ 50 մլն ֆունտից ցածր առաջարկներ չի փնտրելու:

Գրիգորյանը հավանում է գլխավոր մրցանակին

Իտալիայի շախմատի մրցաբաժանում վստահ ելույթներն է շարունակում Կարեն Գրիգորյանը, որն ավարտական տարիք առաջ 7 միավորով շարունակում է գլխավորել աղյուսակը: 8-րդ տեղում նա ստիպակներով հաղթեց Կարեն Մովսիսյանին: Ավարտական տարիք Գրիգորյանը սեւերով խաղալու է իրենից կես միավորով հետ մնացող Ալեքսեյ Բարսուկի հետ: Հենց այդ դարձիայում էլ կորուցի գլխավոր մրցանակի տեղը: Հաղթողի հավակնորդ է նաև 6,5 միավոր ունեցող Դանիել Պոլվեցը, որը դարձրեց մասնակց Հովիկ Հայրապետյանին: Վերջինս 5 միավորով 14-րդ տեղում է: Կարեն Մովսիսյանը 5,5 միավորով 9-րդն է:

Ղարամյանն առաջին դարձրեց լուրջ մրցույթները կրեց

Բիլի շախմատի մրցաբաժանի 8-րդ տեղն անհաջող էր Տիգրան Ղարամյանի համար, որն առաջին դարձրեց լուրջ մրցույթները կրեց: Նա սեւերով խաղում էր իր հետ աղյուսակը գլխավորող հնդիկ գրոսմայստեր Պենսալա Հարիկրիցանի հետ: Այդ անհաջողությունից հետո Ղարամյանը 5,5 միավորով մահանցեց 6-րդ հորիզոնական: Իսկ աղյուսակը 6,5 միավորով գլխավորեց Հարիկրիցան: 6-ական միավորով նրան հետադուրում են Սաթուր Բարսեղը, Դրագան Սոլակը եւ Բու Զոյանցին:

9-րդ տեղում Ղարամյանը ստիպակներով կխաղա թուրք Դրագան Սոլակի հետ:

Մարգիս Զահինյանը հանդես կգա «Բրազայում»

Մոս օրերս Հայաստանի երիտասարդական հավաքականի եւ «Միկայի» կիսապաշտպան Մարգիս Զահինյանը կմեկնի Դորսուգայի: Նա մեկ օրով վարձավճարով կխաղա տեղի «Բրազայում»: Հնարավոր է, որ հետագայում ֆուտբոլիստը վերջնականապես տեղափոխվի դորսուգայական ակումբ: Հիշեցնենք, որ 17-ամյա Մարգիս Զահինյանը դեռևս մայիսին հաջող փորձաշրջան էր անցել «Բրազայում»:

«Միկայի» 4-րդ տեղը

Օրերս «Բանանցից» հեռացած Մարգիս Կարապետյանը նոր մրցաբաժանում հանդես կգա «Միկայում»՝ դառնալով թիմի 4-րդ տեղը: Ավելի վաղ «Միկայի» հետ մայսամազիր էին կնքել «Իմոլուսից» թիմ վերադարձած Հայկ Իսխանյանը, դիլիջանյան թիմի դարձաբաժանի Գոռ Ելյազյանը եւ Մայիկին Երանկո Լեոն Փաշաջյանը:

Մելիքյանն առաջին կեն միավորը կորցրեց

Դանիայի շախմատի մրցաբաժանի 5-րդ տեղում Հրանց Մելիքյանն առաջին կեն միավորը կորցրեց: Նա ոչ-ոքի խաղաց Կրիստոֆ Բուլսկու հետ: Առաջատարն էր Գրիգորյանը, որը 5-րդ անընդմեջ հաղթանակ էր տեսնում: Նրա մրցակիցը Սեբաստիան Մազեն էր:

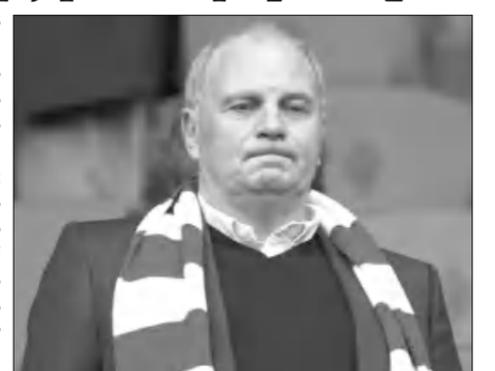
Դոլուխանովան հաղթողին զիջեց կեն միավորով

Ֆրանսիայի Ավուան Բադալում անցկացված շախմատի մրցաբաժանում Հայաստանի միակ ներկայացուցիչ Եվգենիա Դոլուխանովան 9 հնարավորից վասակած 6,5 միավորով 375 մասնակիցների մեջ զբաղեցրեց 12-րդ տեղը: Նա ընդամենը կեն միավոր զիջեց մրցաբաժանի հաղթող, ռումինացի Վլադ-Զիլիսիան Ժիանուին:

Դոլուխանովան մրցաբաժանում անդադրեց մնալ: Նա հաղթեց Ռաֆայել Դուրեուլին, Բերսանց Գրիգորյանին, Գրեգորի Նաուդոնին եւ Լենես Լենեսուին, հաջորդաբար կնքեց Կառլ Մեսսինգերի, Ալեքսանդր Ջեբուսի, Կոստյն Միրոնի, Կամրան Ըրազիի եւ Մարսին Լազարեի հետ:

Հյունեսին մեղադրում են հարկերի վճարումից խուսափելու մեջ

Մյունխենի դասախազությունը «Բավարիայի» նախագահ Ուլի Հյունեսին մեղադրում է առաջադրել հարկերից խուսափելու համար: Խոսքը 10 մլն եվրոյի մասին է: Հետաքրքրալիցն է, որ նա Եվրոպայի ֆուտբոլի ասոցիացիայի կողմից մեղադրված էր հարկերի վճարումից խուսափելու մասին:

Ամեն ինչ սկսվեց մարտին, երբ Մյունխենի ոստիկանությունը Հյունեսի գրասենյակում եւ սոնը խուսափելու կասարեց: Նրան բանտարկություն էր ստանում, սակայն 1 մլն եվրո գրավի դիմաց մնաց ազատության մեջ: Հաջորդ էր առնվել նաև այն փաստը, որ Հյունեսը գրավոր խոստովանել էր հարկերի վճարումից խուսափելու մասին:

Հյունեսի դեմքը եզակի չէ: Վերջերս հարկերից խուսափելու մեջ մեղադրեցին Լիոնել Մեսսին: Խոսքը 4 մլն եվրոյի մասին է: Ի դեպ, Մեսսին իմենական հարկային մարմիններին 10 մլն եվրո էր վճարել՝ կարճելով գործը:

Մայիսին Մյունխենի դասախազությունը կրկին շարունակեց հետաքրքրությունը եւ այժմ նոր մեղադրանք է ներկայացրել: «Բավարիայի» նախագահը մեկ ամիս ժամանակ ունի, որպեսզի դասախազության հետ հարկերի վճարումից խուսափելու մասին:

